

DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISSJON

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres dato
02.06.2020

Deres ref

Vår ref
2020/4236

Vår dato
14.08.2020

Høringsuttalelse - forskrift om rettspsykiatriske undersøkelser og sakkyndige m.m

Departementet har sendt ut høring 2. juni 2020 med frist for høringssvar 14. august 2020.

Den rettsmedisinske kommisjon (DRK) har følgende bemerkninger til forslaget til Forskrift om rettspsykiatriske undersøkelser og sakkyndige m.m.

Overordnet kunne kommisjonen ønsket at det ble laget en forskrift om rettsmedisinske undersøkelser og sakkyndige som dekker alle medisinske disipliner innen rettsmedisin. Dette da rettspsykiatrisk sakkyndighet etter lovgivningen ikke lenger skal konkludere mht. juridiske vilkår og arbeide på lik linje med annen rettsmedisinsk sakkyndighet.

Når det er nevnt, vurderes forslaget til forskrift som hensiktsmessig. Kommisjonen tiltrer forslaget slik det foreligger med følgende endringsforslag:

Vedr. § 2, andre ledd:

Kommisjonen er usikker på hva som ligger i at det ved oppnevning av flere sakkyndige så skal «en av dem i tillegg arbeide klinisk som lege eller psykolog i minst 50 % av vanlig arbeidstid». Kommisjonen anser at regelmessig arbeid med pasienter er en forutsetning for å kunne gjøre rettspsykiatriske undersøkelser og at minst en av de sakkyndige må ha relevant praktisk eller vitenskapelig arbeid med pasienter med problemstillinger som kan falle inn under kriteriene for manglende eller nedsatt skyldevne (sterkt avvikende sinnstilstand, psykisk utviklingshemming, medisinske bevissthetsforstyrrelser). Når dette praktiske arbeidet med relevans for den rettspsykiatriske undersøkelsen forholdt seg i tid, bør være et premiss, innebærer det at det ikke nødvendigvis skal foreligge et nåtidig engasjement med pasientarbeid.

Den rettsmedisinske
kommisjon - ADM

Telefon

22 99 13 38
22 99 13 63

Postadresse

Postboks 2105 Vika
0125 Oslo

Hjemmeside

www.sivilrett.no

Kommisjonen foreslår at «Vitenskapelig stilling innen relevant fagområde kan oppfylle kravet til klinisk arbeid som lege eller psykolog.» fjernes fra § 2 og at «vitenskapelig» legges til setningen om relevant arbeid.

§ 2 andre ledd vil da lyde:

Den sakkyndige og minst én av de sakkyndige når de er flere, skal være godkjent spesialist på et fagområde som er relevant for den rettspsykiatriske undersøkelsen den eller de sakkyndige skal gjennomføre. Hvis det er oppnevnt flere sakkyndige, skal én av dem i tillegg arbeide klinisk eller vitenskapelig som lege eller psykolog i minst 50 prosent av vanlig arbeidstid, på et fagområde som er relevant for den rettspsykiatriske undersøkelsen.

Vedrørende § 3 og § 4:

Forslag til § 4 om at den sakkyndige før oppnevning skal legge fram skriftlig egenerklæring for retten vurderes å skape unødvendig merarbeid og tidsbruk, slik leddet nå er formulert. Dette fordi rettspsykiatriske sakkyndige i all hovedsak blir foreslått av Nasjonal enhet for rettspsykiatrisk sakkyndighet (NERS). Egenerklæring som inneholder § 4 bokstav a, b, c, d, e, g, i og j bør legges inn og evt. jevnlig oppdateres i NERS sitt register over sakkyndige. NERS kan sende ut disse opplysningene sammen med forslag til sakkyndige. De sakkyndige bør ha et ansvar for å oppdatere opplysningene om seg selv ved å kontakte NERS om det skjer endringer i innholdet av egenerklæring.

Habilitet må avklares fortløpende når opplysningene er tilgjengelige og avklares med retten dersom habilitetsproblematikk kan vurderes å foreligge.

§§ 3 og 4 kunne derfor slås sammen og ivaretas av NERS, men § 4 kan ellers gjøres gjeldende for sakkyndige som ikke er registrert i NERS. Kriteriene i § 4 bør også gjelde partsoppnevnte sakkyndige.

Vedrørende § 5:

Bokstavpunkt e bør erstattes med at dersom det foreligger mulighet for utilregnelighet (sterkt avvikende sinnstilstand, psykisk utviklingshemming, medisinsk lidelse som kan medføre bevissthetsforstyrrelse) så skal de sakkyndige vurdere observandens tilstand og behandlingsbehov, og hvordan dette eventuelt kan ivaretas ved bruk av annet relevant lovverk (psykisk helsevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven, pasientrettighetsloven o.a.).

Foreslått bokstavpunkt e kan deretter tilføres som bokstavpunkt f. Alternativet er at det foreslåtte bokstavpunkt e fjernes og at sivilrettslige alternativ til særreaksjon for de utilregnelige og hvilken særreaksjon som er best egnet i tilfelle utilregnelighet ikke tas med i forskrift, men blir tatt inn i et mandat til de sakkyndige de gangene dette kan være aktuelt.

Under § 8 Endringer i andre forskrifter

Fra [dato] gjøres følgende endringer i forskrift 13. februar 2018 nr. 240 om Den rettsmedisinske kommisjon:

Vedrørende § 3 Kommisjonens oppgaver

Bokstavpunkt c) *ha ansvar for opplæringen av sakkyndige* bør omformuleres. De såkalte C-kursene som er den formaliserte kliniske rettspsykiatriske utdanningen er ikke kommisjonens ansvar, men kompetansesentrene for sikkerhets-, fengsel og rettspsykiatri (SIFER-nettverket) sitt ansvar. Det foreslås derfor at bokstavpunkt c endres til c) *ha ansvar for opplæringen av sakkyndige i straffeprosess og strafferett*, Det er det såkalte B-kurset kommisjonen har ansvaret for.

For Den rettsmedisinske kommisjon

Gunnar Johannessen
Leder psykiatrisk gruppe

Kjersti Narud
Nestleder psykiatrisk gruppe

Karl Henrik Melle
Leder

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur